

BOEKBESPREKINGEN

Erwin Reichenbach c.s.: *Kinderzahnheilkunde im Vorschulalter*. 389 pag., 354 afb. Zahnärztliche Fortbildung Heft 16. Johann Ambrosius Barth Verlag, Leipzig 1967. Prijs (geb.) 32.20 DM.

De ervaring van tientallen jaren georganiseerde jeugd tandverzorging heeft geleerd dat het tijdstip waarop de kinderen hieraan gaan deelnemen eigenlijk te laat is. De noodzaak de behandeling bij de kleuterleeftijd aan te vangen is dan ook voor de samensteller en zijn medewerkers aanleiding geweest een boek over dit onderwerp te publiceren.

Daar de kleutertandheelkunde in georganiseerd verband nauwelijks mogelijk schijnt, is dit boek vooral bestemd voor de algemeen praktizerende tandarts en de pedodontist. Gezien de enorme behoefte die er bestaat aan tandheelkundige verzorging van de kleuter, ook in Nederland, en het tijdgebrek waar de tandartsen steeds mee te kampen hebben, is het jammer dat dit boek niet méér aan deze omstandigheid is aangepast. Immers de tandarts – en dus ook de patiënt – zal meer profijt trekken van overzichtelijke uiteenzettingen over het „hoe”, gevolgd door het „waarom”. Op de bekende Duits-breedvoerige wijze worden in dit boek de verschillende onderwerpen behandeld. In een 55-tal pagina's wordt de narcose en de lokale anesthesie besproken. Een groot deel van deze stof is echter alleen van belang voor hen die zich verder in dit onderwerp willen verdiepen. Voor de practicus lijkt mij de wijze waarop deze materie wordt behandeld, te weinig zakelijk.

Dezelfde opzet treffen wij aan in de hoofdstukken over de therapie van de harde tandweefsels en de pulpa. Hier komt dan nog bij dat een deel van de stof voor menig een overbodige herhaling vormt: men mag verwachten dat de lezer de beginselen van de caviteitpreparatie kent. Verbeterde of vernieuwde behandelingstechnieken zal men daarentegen tevergeefs zoeken. Het onderwerp cofferdam wordt in een enkele zin afgedaan en verworpen als „onbruikbaar”. Het uitgebreid spreken over het condenseran van amalgaam zonder daarnaast het gebruik van matrijsbanden te behandelen, doet op zijn minst al even vreemd aan.

De auteur stelt in zijn „Vorwort” dat gebrek aan ervaring met betrekking tot de behandeling van kleine kinderen de tandarts begrijpelijkerwijze een gevoel van onzekerheid geeft. Met het schrijven van dit boek, dat naar Europese maatstaf – volgens zijn zeggen – alle vraagstukken van de kindertandheelkunde in hun onderlinge samenhang behandelt, heeft de schrijver met zijn medewerkers deze onzekerheid willen wegnemen. Het komt recensent evenwel voor dat de samenstellers in dit streven niet geheel zijn geslaagd, juist door de breedvoerige opzet van dit boek.

C. P. van Ooij

F. Schön, F. Singer: *Prothetische Auslese*. 411 pag., 463 afb. Dr. Alfred Hüthig Verlag GmbH. Heidelberg 1968. Prijs 68 DM.

Met het verschijnen van de tweede druk van het boek „Ästhetik und Rehabilitation in der Zahnheilkunde” – waaraan Tempel in dit Tijdschrift (jan. 1962, nr. 1, pag. 64) een uitvoerige bespreking heeft gewijd – onder de nieuwe titel „Prothetische Auslese” is de hedendaagse tandheelkundige literatuur verrijkt.

De samenstellers hebben deze tweede druk aanzienlijk uitgebreid en bijgewerkt. In tegenstelling tot de eerste uitgave zijn de casuïstische mededelingen thans in het geheel ingepast en niet afzonderlijk in één hoofdstuk samengevat.

Voor al het hoofdstuk „Okklusale Rekonstruktion”, dat werd verzorgd door L. D. Pankey, verdient aparte vermelding. Het zal voor menig practicus bij de indicatie en het opstellen van een meer uitgebreid behandelingsplan een wegwijzer kunnen zijn.

Het is jammer dat de samenstellers, naar onze mening, te weinig aandacht hebben besteed aan de mogelijkheden die door de Steg-prothese volgens Dolder worden geboden.

Voor een uitvoerige bespreking kan op deze plaats overigens worden verwezen naar de beoordeling die Tempel destijds gaf naar aanleiding van de eerste druk. Thans mag worden volstaan met de vermelding dat dit handboek voor de practicus een welkom naslagwerk kan zijn. Voor de tandheelkundige student is het een goed hulpmiddel om het verband te leren zien tussen de verworven theoretische kennis en de praktische toepassing.

De illustraties zijn duidelijk en instructief, bovendien is hun typografische uitvoering goed verzorgd, hetgeen overigens voor het gehele boek geldt.

G. L. J. M. Honée

Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid: *Het beroep van mondhygiëniste*. 7 pag. Staatsuitgeverij, 's-Gravenhage 1968. Prijs f 0.80.

Deze monografie omvat het advies van de Centrale Raad voor de Volksgezondheid inzake het beroep van mondhygiëniste, uitgebracht aan de minister en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid, in verband met de uitvoering van de Wet op de Paramedische Beroepen.

Dit advies werd voorbereid door de Commissie Paramedische Beroepen, die door de Centrale Raad voor de Volksgezondheid werd ingesteld.

In deze commissie, onder voorzitterschap van Mr. L. G. van Reijen, had o.a. collega J. Stork zitting, terwijl collega J. W. Feitsma, als geneeskundig inspecteur voor de Volksgezondheid i.a.d. voor de tandheilkunde aan de commissie werd toegevoegd.

De Raad besloot tot het uitbrengen van het volgende advies. Gezien de

tandheelkundige gezondheidstoestand in Nederland is zij van mening dat het voor de volksgezondheid van groot belang is, dat op zo kort mogelijke termijn een groot aantal mondhygiënisten zal kunnen worden ingeschakeld. Naar aanleiding van de door de werkgroep Opleiding Mondhygiëniste voorgestelde vooropleidingseisen, vraagt de Raad zich echter wel af of het geen overweging zou verdienen deze eisen lager te stellen, met behoud van het middelbare karakter van de opleiding.

De Raad acht het voorts wenselijk dat er een duidelijk geformuleerde, schriftelijk vastgelegde relatie komt met betrekking tot de controle op het werk door de tandarts en diens eigen verantwoordelijkheid.

De tewerkstelling en de regeling van het beroep mondhygiëniste moet slechts als een eerste stap worden gezien op de lange weg die nog moet worden afgelegd op het terrein van de tandheelkundige zorg in Nederland. De totstandkoming van eventuele andere, wellicht ook als paramedisch te beschouwen beroepen op dit terrein, mag in geen dele zijn uitgesloten, dan wel worden afgeremd. Momenteel is reeds overleg gaande tussen het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde over de inschakeling van andere krachten met beperkte bevoegdheid op het terrein van de curatieve tandheelkunde. Maar aangezien het in dit geval een beroep betreft dat geheel verschilt van dat van de mondhygiëniste – althans wat betreft de bevoegdheid en de taakomschrijving – is er geen aanleiding hiermede rekening te houden bij de behandeling van de aan de orde zijnde adviesaanvraag inzake het beroep van mondhygiëniste.

Aldus het oordeel van de Centrale Raad voor de Volksgezondheid, onder voorzitterschap van Prof. Dr. A. C. Drogendijk.

B. Z. Deenik